

Annantalon toimintasuunnitelma 2023

Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustukset lastenkulttuurin tukemiseen - avustushaku 17.10.-21.11.2022 / hallintojohtajan päätöksen liite

Tämä toimintasuunnitelma on myös hankesuunnitelma, joka toimii hankehakemuksen pohjana. Rahoitusta haetaan tukemaan koko lastenkulttuurikeskuksen toimintaa.

Annantalon tehtävä ja tavoitteet

Annantalo on Helsingin suurin lastenkulttuuritoimija, monitaiteinen lasten ja nuorten taidekeskus, taidekasvatuksen kehittäjä, yhteiskunnallinen toimija ja kulttuurikasvatuksen ja lastenkulttuurin verkostojen ylläpitäjä. Annantalo tuottaa lastenkulttuuripalveluita, edistää lasten ja nuorten polkuja taiteen ja kulttuurin pariin toimijakenttää tukien, kehittää taidekasvatuksen sisältöjä ja yhdenvertaisuutta ja toimii verkostoissa. Annantalon painopisteet vuonna 2023 ovat:

- Annantalon organisaatiomuutoksen toimeenpaneminen
- Annantalon palvelurakenteen tarkasteleminen
- Annantalon avoimen toiminnan asiakkuuksien kehittäminen
- Annantalon yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttaminen
- Lastenkulttuurin verkostojen vahvistaminen.

Annantalo tukee yleisavustuksen turvin helsinkiläisiä kulttuurikasvatussuunnitelmia sekä kulttuurikasvatuksen toimijakenttää. Avustus mahdollistaa myös näyttelytoiminnan ja esittävän taiteen kehittämistä Annantalon ohjelmatuotannossa, valtakunnallisen yhteistyön Itujen näyttämö -toiminnassa, Annantalon kesätoiminnan tarkastelun ja mahdollistamisen sekä yhdenvertaisuuden edistämistyön. Yleisavustusta haetaan kuitenkin kokonaisuutena, eli koko Annantalon toiminnan tukemiseen.

Annantalon merkittävimpiä palveluita ovat 5x2-taideopetus, vapaa-ajan taideopetus, avoimet ohjelmasisällöt ja näyttelyt lapsille, nuorille ja perheille, kultus.fi-verkkopalvelu sekä Kulttuurin kummilapset -toiminta.

Annantalon vuoden 2023 fyysisten käyntikertojen tavoite on 60 000. Kultus.fi-verkkopalvelun kautta odotetaan toteutuvan 75 000 ilmoittautumista taide- ja kulttuurisisältöihin.

Tiimikohtaiset toimintasuunnitelmat

Taideopetus

Taideopetus on Annantalon merkittävin omaan tuotantoon perustuva palvelu helsinkiläisille lapsille ja nuorille. Taideopetuksen toteuttavat henkilökuntaan kuuluvat taidekasvattajat. Taidekursseilla ja työpajatoiminnalla mahdollistetaan pääsyn taiteen maailmaan itse tekemisen kautta. Tavoitteena on synnyttää innostumista ja onnistumisen kokemuksia. Työn tuloksia asetetaan esille niin näyttelyissä kuin esityksissäkin. Vuonna 2023 vahvistuu Annantalon rooli kaupunkitasoisen 5x2-opetuksen koordinoinnissa. 5x2-taidekurssikokemus pyritään yhdenmukaistamaan opetuspaikasta riippumatta. 5x2-taideopetus tavoittaa 10 tunnin taidekursseillaan n. 200 koululuokkaa ja 3500 oppilasta, vapaa-ajan kurssitoiminnalla tavoitetaan n. 1300 lasta, nuorta ja aikuista. Työpajatoiminnan volyyminä pyritään kasvattamaan **1000 tuntiin, joilla tavoitetaan n. 4000 kaupunkilaista.**

5x2-opetuksen mahdollisuuksia jalkautua talon ulkopuolelle kehitetään. Tarkoituksena on mahdollistaa niiden erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten osallistuminen, joille kulku Annantalolle on mahdoton.

Annantalon taideopetus -tiimissä tuotetaan:

- **5x2-taidekurseja** alakoululuokille
- **vapaa-ajan kurseja** helsinkiläisille lapsille, nuorille ja perheille
- kaikille kävijöille **avointa työpajatoimintaa**.

Lastenkulttuurin edistäminen

Lastenkulttuurin edistäminen -tiimissä tuotetaan Annantalon ohjelmasisältöjä sekä edistetään lastenkulttuurin ja kulttuurikasvatuksen toimintaedellytyksiä Helsingissä. Yhteistyötä tehdään paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Lastenkulttuurin edistäminen -tiimin palvelut toteutetaan pääosin yhdessä kumppaneiden kanssa.

Annantalon näyttelyt toteutetaan talon yleisötiloissa, erityisesti galleria- ja käytävätiloissa. Näyttelyistä osa suunnitellaan siten, että ne voivat kiertää muissa lastenkulttuurikeskuksissa tai kulttuurikohteissa. Näyttelyt ovat toiminnallisia ja lapsilähtöisiä ja lapset myös osallistuvat niiden suunnitteluun ja sisältöihin. Kävijämäärä-arvio vuodelle 2023 galleriatiloissa on 50 000 kävijää.

Vuoden tärkeimmät näyttelyt ja tapahtumat galleriatiloissa:

- **Kaikki lasista** on Lasimuseon kokoelmista yhdessä Annantalon kanssa lapsiyleisölle kuratoitu kiertonäyttely.
- **Särkyvää**-näyttely toteutetaan myös yhdessä Suomen lasimuseon kanssa, Annantalon oppilaita suunnitteluun ja toteutukseen osallistaen.
- Syksyille 2023 toteutetaan gallerianäyttely **Open call** -periaatteella.
- Galleriatiloissa toteutetaan myös kansainvälisenä yhteistyönä lapsille suunnattu, **immersiivinen esittävän taiteen teos**.
- Tiloissa on jatkuvasti esillä **lasten itse tekemää taidetta**.

Esittävän taiteen ohjelmisto on monipuolinen. Talossa vieraillee suomalaisia ja ulkomaisia esittävän taiteen ryhmiä. Pääasiassa esitystoiminta on suunnattu alle kouluikäisille ja heidän aikuisilleen. Kävijämääräarvio vuoden 2023 esittävän taiteen sisällöissä on 6000.

Esittävän taiteen ohjelmiston vuoden tärkeimmät sisällöt:

- **Small size days** -festivaali pienille lapsille aikuisineen on tammikuun lopussa.
- Vuoden 2023 Iltu-palkittu **Krepsko** valmistanee ensi-iltansa Annantalolle maaliskuussa.
- Esittävän taiteen sisällöistä tärkein on lasten ja nuorten esitysten **Kevätfestarit** huhti-toukokuun vaihteessa.
- **Lastenkulttuurin juhlaviikolla** Annantalolla on esittävän taiteen ohjelmaa.
- Syksyllä nähdään vuoden 2023 Pikku-Idulla palkittu **The Shenegans** ryhmän uutuus.
- **Residenssiteilijoiden** ensi-illoja on Annantalolla kolme.
 - Tanssiteatteria Auraco: Miksi Mix saa ensi-iltansa 27.1.2023.
 - Pauliina Aladinin residenssityö Sateenkaaria ja sateenvarjoja valmistuu toukokuun lopulla.
 - Kekäläinen Companyn nuorille suunnattu teos valmistuu marraskuun alussa.
- Annantalolla järjestetään myös **Kulttuurin kummilapset** -esityksiä.

Yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen lastenkulttuurissa on Annantalon tavoitteiden keskiössä. Helsingin kaupunki on UNICEFin lapsiystävällinen kunta – toiminnassa mukana. Lapsen oikeuksien näkökulmasta Annantalolla edistetään yhdenvertaisuutta ja osallisuutta lastenkulttuurissa. Marraskuussa 2022 Annantalolla alkaa

uusi lastenkulttuurin erityissuunnittelijan tehtävä, jossa edistetään lastenkulttuurin yhdenvertaisuutta ja osallisuutta Annantalolla ja koko Helsingissä. Vuonna 2022 Annantalolle luotiin suunnitelma lastenkulttuurin yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja tätä työtä jatketaan vuonna 2023. Tavoitteena on suunnata palveluitamme tulevaisuudessa siten, että palveluaukkoja voidaan poistaa ja kynnyksiä entisestään madaltaa. Toimenpiteinä ovat muun muassa:

- Annantalon viestinnässä **selkokielisyyteen** panostaminen.
- **Palveluverkkoselvitys** sekä lastenkulttuurin palveluaukkojen kartoitus. Haluamme tietää, ketkä lapset jäävät muita todennäköisemmin lastenkulttuuripalveluiden ulkopuolelle.
- **5x2-taideopetuksen** yhdenvertaisuuden edistäminen.

Lasten ja nuorten polkuja taiteen ja kulttuurin pariin edistetään yhdessä ekosysteemin kanssa Kulttuurin kummilapset -toiminnalla, Kultus.fi-verkkopalvelulla, kulttuurikasvatussuunnitelma-yhteistyöllä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, Helsingin kulttuurikasvatuksen foorumeilla sekä Taidetestaajat-koordinaation avulla. Lisäksi tuemme Harrastamisen Suomen mallin toimintaa asiantuntija-yhteistyönä.

Kulttuurin kummilapset toiminnassa on mukana jo yli 10 000 lasta aikuisineen. Lisää kummilapsia ilmoittautuu mukaan jatkuvasti, sillä jokainen vuonna 2020 ja sen jälkeen syntyvä helsinkiläinen 0-6 -vuotias lapsi kutsutaan mukaan toimintaan neuvoloiden kautta. Kummilapsi aikuisineen kutsutaan vuosittain kahteen taide- ja kulttuuritapahtumaan, jotka suunnitellaan lasten ikä- ja kehitystaso sekä osallistuminen huomioiden. Sisältöjä tuottavat helsinkiläiset taide- ja kulttuuritoimijat. Vuonna 2023 syntyvien helsinkiläisten vauvojen kummeina on kulttuuriperinnön organisaatioita. Sisällöt suunnitellaan mahdollisimman saavutettaviksi kohderyhmä huomioiden, laadusta tinkimättä. Toiminta edistää taide- ja kulttuuriorganisaatioiden osaamista pienten lasten ja heidän aikuistensa kohtaamisessa. Tuotannossa panostetaan myös yhdessä oppimiseen ja laadun arviointiin. Kulttuurin kummilapset -toiminta edistää eri väestöryhmien osallistumista yhteiseen ikäluokkakokemukseen, jossa eri taustaiset lapset ja heidän aikuisensa kohtaavat taide- ja kulttuurikokemusten äärellä. Työtä tuetaan osana Moniääninen Helsinki -hanketta. Erityistä huomiota kiinnitetään arabian ja somalin kieltä äidinkielenään puhuvaan väestöön.

<https://kummilapset.hel.fi/>

Kultus.fi -verkkopalvelu kokoaa yhteen taide- ja kulttuurisisältöjä varhaiskasvatukselle, perusopetukselle ja toisen asteen oppilaitoksille. Helsingissä alle 18-vuotiaita on yli 100 000. Taide- ja kulttuuritoimijoita on satoja. Tästä syystä Annantalo tukee ja edistää kulttuurikasvatusta laajasti ja ekosysteemisesti tuottamalla kulttuurikasvatustarjontaa yhteen paikkaan kokoavaa kultus.fi-palvelua, jossa varhaiskasvatukselle ja kouluille suunnatuista näyttelyistä, opastuksista, työpajoista ja oppimateriaaleista ilmoittaa vuosittain noin 150 taide- ja kulttuuritoimijaa. Palvelu on sekä toimijoille että päiväkodeille ja kouluille maksuton viestinnällinen tuki. Palvelun tuoteomistaja on Annantalon työntekijä, ja hänen tehtävänä on koordinoita teknistä kehittämistä sekä toimia yhteyshenkilönä kentän toimijoiden kehittämistarpeille. Tuoteomistaja myös vastaa palvelun tunnettuudesta ja viestinnästä. Annantalo vastaa verkkopalvelun kautta syntyvän tiedon keräämisestä sekä muokkaamisesta karttamuotoon Power BI -sovelluksella. Palvelusta kerätään myös tietoa kävijämääristä ja kävijöiden käyttäytymisestä Matomo-analytiikkasovelluksella. Näin saadaan helposti omaksuttavaa tietoa helsinkiläisestä kulttuurikasvatuksesta tiedolla johtamisen tueksi.

Kulttuurikasvatuksen edistämistä ja Kulttuurikasvatuksen foorumeita tehdään yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Helsingissä alkoi vuonna 2020 Kulttuuripolku-toiminta, joka ohjaa jokaista Helsingin kaupungin peruskoulua ja varhaiskasvatuksen yksikköä kulttuurikasvatuksen toteuttamisessa. Jokaiselle ikäluokalle on minimitavoite,

esimerkiksi kirjasto- tai museokäynti. Kulttuuripolku ohjaa ikäluokkia myös esittävän taiteen ja tapahtumien, kuten Tokaluokkalaisten taideretken ja Itsenäisyyspäivän tanssiaisten pariin. Annantalo tukee Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koordinoimaa Helsingin kulttuuripolkua pitkäjänteisellä, toimialojen välisellä kulttuurikasvatuksen yhteistyöllä. Yhdessä uudistamamme Helsingin kulttuurikasvatussuunnitelma julkaistaan marraskuussa 2022. Annantalo vetää kaupunkitasoisia kulttuurikasvatuksen ohjaus- ja työryhmiä.

Kulttuurikasvatuksen kenttää tuetaan laajasti myös kaksi kertaa vuodessa kokoontuvalla Helsingin kulttuurikasvatuksen foorumilla. Se on kulttuurikasvatuksen kentän toimijoille sekä kasvattajille ja opettajille suunnattu tapahtuma. Foorumi on yhdessä oppimista, kehittämistä ja verkostoitumista varten. Sen teemat nousevat kentän ajankohtaisista aiheista ja toimijoiden toiveista. Kevään 2023 foorumin teemana on toisen asteen kulttuurikasvatus. Tapahtumassa käsitellään muun muassa Helsingin uutta toisen asteen kulttuuripolkua sekä muuta tämän kohderyhmän kulttuurikasvatusta. Taustalla on huoli 2. asteen opiskelijoiden jaksamisesta sekä myös huoli taideaineiden asemasta toisen asteen koulutuksessa. Muun muassa näistä syistä 2. asteen kulttuurikasvatukseen halutaan panostaa. Syksyn foorumin teema päätetään keväällä 2023.

Taidetestaajat on valtakunnallinen toimintamalli, jossa jokainen Suomen kahdeksasluokkalainen pääsee taideretkelle kaksi kertaa vuodessa. Toimintaa mahdollistavat Suomen kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton kautta. Yksi valtakunnallisen Taidetestaajat-toiminnan koordinaattoreista tekee työtä Annantalolta käsin, erityisalueenaan taidelaitosyhteistyö ja ruotsinkielinen toiminta. Taidetestaajat-hanke tukee merkittävällä tavalla helsinkiläistä kulttuurikasvatusta ja kulttuuripolkua ja se on otettu kaupunkiorganisaatiossa myönteisesti vastaan. Taidetestaajat jatkuu vuonna 2023 kahden vierailun mallilla siten, että koulut saavat valita joko kaksi paikallista vierailua tai yhden paikallisen ja yhden valtakunnallisen vierailun.

Annantalo osallistuu **Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton** toimintaan ja kehittämiseen. Annantalo jatkaa mukana liiton verkostotyössä kestävän kehityksen ja näyttelyiden teemaryhmissä sekä osallistuu aktiivisesti liiton kevät- ja syyspäiville. Annantalon edustaja valittu liiton hallituksen puheenjohtajaksi vuoden 2023 loppuun saakka.

[Annantalo ja strategiakausi 2021-2025](#)

Annantalo on lasten ja nuorten taidekeskus ja tehtävänämmme on tukea taiteen ja kulttuurin keinoin erityisesti helsinkiläisten lasten, nuorten ja perheiden merkityksellistä vapaa-aikaa sekä varhaiskasvatusta ja koulua. Kohderyhmänämme ovat kaikki helsinkiläiset lapset. Yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden huomioiminen ohjaavat toimintaamme ja kehittämistämme. Annantalolle vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat lasten oikeuksien edistämistä, sillä tulevaisuus on lasten.

Annantalo on osa Helsingin kaupungin organisaatiota ja kaupunkistrategia suuntaa kehittämistämme. <https://www.hel.fi/static/helsinki/Kaupunkistrategiaesitys29092021.pdf>

Kaupunkistrategia painottaa lasten ja nuorten osalta korona-ajasta palautumista sekä lasten ja nuorten hyvinvointia. Tähän kuuluu myös lastenkulttuurin kentän toimintaedellytysten tukeminen, kulttuurikasvatuksen saavutettavuuden turvaaminen sekä omien palvelujemme palautuminen normaalille tasolle. Helsinki on mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta - prosessissa ja Annantalo on lastenkulttuurin edustaja tässä työssä. Lapsiystävällisyys tarkoittaa Annantalon ja helsinkiläisen lastenkulttuurin kannalta entistä vahvempaa painotusta yhdenvertaisuuden ja osallisuuden kysymyksiin sekä haavoittuvassa asemassa olevien lasten erityistä huomioimista lastenkulttuurityössä. Vuonna 2023 tämä tarkoittaa mm. vuonna 2022 laaditun yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttamista.

Yhteistyössä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kulttuurikasvatuksen strategiakauden tavoitteet ovat:

- Tarjotaan yhdenvertaisia mahdollisuuksia kokea kulttuuria ympäri kaupunkia
- Pyritään turvaamaan jokaiselle samat mahdollisuudet harrastaa liikuntaa ja kulttuuria riippumatta asuinpaikasta tai sosioekonomisesta taustasta
- Koko kaupunki oppimisen ja työnteon ympäristönä, vahvaan yhteistyöhön eri kulttuurialojen ja oppilaitosten välillä kannustetaan.
- Kulttuurin ja taiteen arvoa korostetaan sekä koulutuksessa että vapaa-ajalla.
- Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin.

Annantalon omat strategiset tavoitteet 2021-2025 ovat:

- Lastenkulttuuri tunnetaan perheiden keskeisenä vapaa-ajan toimintana ja harrastuksena.
- Yhä useammat moninaiset lapset, nuoret ja perheet huomioidaan ja he yhdessä kohtaavat taiteen ja kulttuurin äärellä.
- Haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin panostetaan erityisesti.
- Lastenkulttuuritoimijat tunnetaan, tarjontaa on riittävästi ja toimijoiden osaamista käytetään aktiivisesti.
- Kaupunkilaiset löytävät lastenkulttuurin moninaiset oppimisympäristöt ja päiväkotien ja koulujen kulttuurivierailujen tilastointi tukee yhdenvertaisuuden toteutumista. Annantalo on merkittävä taiteen ja kulttuurin oppimisympäristö kaupungissa.